

41

Na osnovu člana 112. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/97), a na prijedlog fakulteta zdravstvenog usmjerenja Federacije Bosne i Hercegovine, federalni ministar zdravstva, donosi

PRAVILNIK

O SPECIJALIZACIJI IZ PORODIČNE MEDICINE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se trajanje, plan i program specijalizacije iz porodične medicine za doktore medicine.

Specijalizacija iz porodične medicine je osnovna specijalizacija, a traje 36 mjeseci.

Specijalizacija iz porodične medicine može se odobriti doktoru medicine koji ispunjava sljedeće uvjete:

- svršen medicinski fakultet,
- položen stručni ispit,
- da je zaposlen u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi,
- da ima dvije godine (24 mjeseca) radnog iskustva sa priznanjem ranijeg iskustva u praksi.

Član 2.

Plan i program specijalizantskog staza iz porodične medicine za doktore medicine sadrži:

1. PLAN SPECIJALIZACIJE:

Trogodišnji plan:

- Porodična medicina 18 mjeseci
- Internistička specijalnost 5 mjeseci
- Akušerstvo i ginekologija 2 mjeseca
- Pedijatrija 2 mjeseca

- Neuropsihijatrija 2 mjeseca
- Urgentna medicina 2 mjeseca
- Hirurške specijalnosti 2 mjeseca
- Po izboru 3 mjeseca

Dvogodišnji plan:

- Porodična medicina 12 mjeseci
- Internističke specijalnosti 12 mjeseci ovih predmeta.
 Akušerstvo i ginekologija Plan će biti zasnovan na
 Pedijatrija radnom iskustvu, naročito
 Neuropsihijatrija na prekvalifikaciji i
 Urgentna medicina edukacionim potrebama
 Hirurške specijalnosti pojedinca.
 Po izboru

2. NASTAVNI PROGRAM

A. Teoretska nastava:

- a1 - predavanja, diskusije sa mentorom (30% sati)
- a2 - seminari u specijalističkom radu (30% sati)
- a3 - individualno učenje u edukacionom centru (40% sati)

B. Praktična nastava:

- b1 - dnevni red u edukacionom centru za porodičnu medicinu (FTMC) i drugim kliničkim odjelima (70% sati)
- b2 - diskusije i demonstracije kliničkog rada sa supervizorima (25% sati)
- b3 - rad na istraživačkim i naučnim projektima (5% sati)

Ukupan edukacioni program:

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Porodična medicina	648 sati	2628 sata	3276 sati
2. Internističke specijalnosti	180 sati	730 sati	910 sati
3. Akušerstvo i ginekologija	72 sata	292 sata	364sata
4. Pedijatrija	72 sata	292 sata	364 sata
5. Neuropsihijatrija	72 sata	292 sata	364 sata
6. Urgentna medicina	72 sata	292 sata	364 sata
7. Hirurške specijalnosti	72 sata	292 sata	364 sata
8. Po izboru	108 sati	438 sati	546 sati
Ukupni časovi programa	1296 sati	5256 sati	6552 sata

Definicija:

Porodični liječnik je specijalistički obrazovan doktor medicine za pružanje lične, primarne, kontinuirane i sveobuhvatne zdravstvene zaštite pojedincima i porodicama u lokalnoj zajednici, bez obzira na dob, spol ili bolest. Naglasak je na čuvanju i unapređenju zdravlja i razvoju zdravih stilova života i sprječavanju zaraznih i nezaraznih bolesti i invalidnosti. On liječi pacijente koji su ga izabrali svojom voljom, u ordinaciji, u domovima pacijenata, a prati ih kada se liječe u poliklinici ili bolnici.

Cilj programa specijalizacije iz porodične medicine je da educira liječnike da se bave primarnom zaštitom slijedeći međunarodno priznata načela porodične medicine.

Tokom trogodišnjeg specijalističkog obrazovanja porodični doktor medicine je osposobljen:

A)

- učestvuje u organizaciji i opremanju ordinacije porodične medicine, nabavku opreme i potrebnog sanitetskog materijala,

- za timski rad i suradnju s članovima u^geg i ^gireg zdravstvenog tima, te vođenje svog tima,
- za vođenje potrebnih evidencija registara i propisane administracije i dokumentacije,
- za analizu i praćenje zdravstvenog stanja stanovni^gtva koje ga je izabralo za svog li^gčnog ili porodi^gčnog lije^gčnika,
- za predlaganje potrebnih preventivnih mjera i drugih mjera za sprječavanje bolesti,
- za racionalno kori^gtenje opreme i drugih resursa u svom svakodnevnom radu,
- za komunikaciju sa svima unutar i izvan sistema zdravstva koji mogu pomoći u integriranoj zdravstvenoj brizi stanovni^gtva.

B)

- za provođenje programa mjera zdravstvene za^gštite dojenčadi, male i pred^gkolske djece kako onih preventivnih tako i onih kurativnih kod naj^gče^gćih bolesti ove grupe stanovni^gtva,
- za provođenje mjera za^gštite zdravlja ^gena u vezi s normalnom trudnoćom, poro^gdajem i babinjama. Da radi na unapređenju i poticanju dojenja, te da provodi preventivne mjere za^gštite od malignih bolesti i sudjeluje u programu planiranja porodice,
- za provođenje mjera za^gštite zdravlja starih osoba uz pravovremenu prevenciju hroničnih i degenerativnih bolesti,
- za provođenje programa mjera i blagovremena otkrivanja naj^gče^gćih malignih bolesti u stanovni^gtvu kao ^gto su rak dojke, grli^gća maternice, ko^ge, usne ^gupljine, bronha i plu^gća, debelog crijeva i drugih lokalizacija,
- za provođenje grupnog rada sa grupama hroničnih bolesnika prvenstveno onih koji su oboljeli od kardio-vaskularnih bolesti, hroničnih plu^gćnih bolesti, ulkusne bolesti, reumatolo^gških bolesti, dijabetesa i slično,
- za provođenje zdravstvenog odgoja i zdravstvenog prosvje^gćivanja pojedinaca i grupa koristeći individualne i grupne metode,
- za provođenje kućnog lije^gčenja, njege i rehabilitacije u kući bolesnika,
- za ocjenu radne sposobnosti i nesposobnosti te za izbor i promjenu zanimanja, i
- za provođenje terminalne brige.

C)

- za blagovremeno otkrivanje, dijagnosticiranje i lije^gčenje svih nej^gče^gćih bolesti koje se u populaciji pojavljuju i za koje je osposobljen prema programu specijalizacije poro^g-di^gčne medicine.

D)

- za kritičko kori^gtenje litarature i primjenu novih spoznaja i dostignuća u svom svakodnevnom radu,

- za trajnu edukaciju i osavremenjavanje svog znanja i umijeća u usavršavanju stavova,
- za etički odnos prema pacijentima, korisnicima zdravstvene zaštite, kolegama i saradnicima,
- za poštivanje zakonskih propisa i propisa Liječničkog udruženja i Komora.

2.1. PORODIČNA MEDICINA

Praktična i teoretska edukacija za specijalizaciju u porodičnoj medicini odvijat će se u okviru FMT centra koji su vezani za odjel porodične medicine u priznatim univerzitetskim fakultetima medicine. Postojat će nadzirani period obuke u porodičnoj medicini u trogodišnjem programu koji će trajati 18 mjeseci, a u dvogodišnjem programu 12 mjeseci. Na ovaj način bi se upoznao minimum evropskih standarda za specijalizaciju.

Teoretski program je organiziran tokom cijelih 36 mjeseci. Sadržina teoretskog programa bit će prezentirana tokom prve dvije godine plana, tako da se svim kandidatima obezbijedi konzistentan, standardiziran teoretski program.

Pošto porodična medicina prelazi granice svih specijalizacija, didaktički program nije organiziran po specijalnosti ili kategoriji bolesti.

Edukatori iz različitih disciplina uključeni u program sudjelovat će u teoretskom programu.

Osnovni koncept fizikalne rehabilitacije će se provoditi u CBR centrima i specijalizant će provesti dvije sedmice u tim centrima.

Praktična i teoretska edukacija za komponentu porodična medicina iz specijalističkog programa obavljat će se u nastavnim centrima porodične medicine. Ovi će biti smješteni u lokalnoj zajednici, ali uvezani s katedrom porodične medicine na medicinskom fakultetu.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Porodična medicina (uključujući fizikalnu medicinu)			
- 3 godine	648 sati	2628 sati	3276 sati
- 2 godine	432 sata	1752 sata	2184 sata

2.1.1. Porodična medicina

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 648 sati - 3 god. 432 sata - 2 god.
2. Praktična nastava 2.628 sati - 3 god. 1.752 sata - 2 god.

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- edukacija o potrebnim dijagnostičkim i terapijskim vještinama vršit će se u edukativnim centrima pri medicinskim fakultetima,
- kućne posjete bolesnicima, samostalne i sa mentorom,
- kućno liječenje (indikacije, organizacija, preduvjeti, provođenje, termina briga za bolesnika),
- preskripcija lijekova,
- ocjena radne sposobnosti,
- uspostavljanje registra (liste) bolesnika (oblikovanje kartoteke),
- vođenje medicinske dokumentacije (POMR),
- uspostavljanje registra bolesnika za posebno ugrožene grupe (predškolska djece, žene, stariji),
- uspostavljanje registra bolesnika prema određenom problemu ili hroničnoj bolesti (dijabetičari, hipetroničari, izbjeglice, ratni veterani i sl.),
- odgovarajuća procjena pojedinog screening programa i njegovo provođenje i evaluacija rezultata u praksi,
- organizacija rada u ambulanti (radno vrijeme, korištenje telefona za savjetovanje i naručivanje bolesnika na preglede u ambulantu, sistem naručivanja, evidancija poziva za kućne posjete),
- vođenje ambulante kao poslovne jedinice (dužnosti i obaveze svakog pojedinog radnika u ambulanti, stvaranje ugovora sa osiguranjem),
- finansijsko poslovanje ambulante (različiti izvori i načini finansiranja, primjerice glavarina, posebni programi, preventivne aktivnosti, dodatna sredstva za istraživanje i edukaciju, plaćanje pojedinih usluga, plaćanje osnovnih troškova ambulante),
- poznavanje i saradnja sa svim službama koje učestvuju u zdravstvenoj zaštiti, posebno na lokalnom nivou,
- u centrima za fizikalnu medicinu trebaju se upoznati da dijagnostičkim procedurama i terapijskim procedurama (statičke vježbe, konziterapija, kvioterapija, diadinamske struje, UZV i dr.).

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

2.2. INTERNISTIČKE SPECIJALNOSTI

Edukacija će se fokusirati na one slučajeve koji se najviše susreću u porodičnoj medicini, te na stjecanju kliničkih i vještina u vođenju problema. Veći dio ove edukacije obavljat će se u vanbolničkim ustanovama.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Interna medicina	144 sata	584 sata	728 sati
2. Infektologija	18 sati	73 sata	91 sat
3. Dermatologija	18 sati	73 sata	91 sat
Ukupno sati	180 sati	730 sati	910 sati

2.2.1. Interna medicina

Edukaciju iz interne medicine specijalizant provodi na odjelima za internu medicinu i specijalističkim ambulantom. Tokom rada specijalizant se mora upoznati sa svim zdravstvenim problemima koje rješava internista.

Sadržaj interne medicine biti će planiran za svakog doktora posebno bazirano na prethodnom iskustvu, edukaciji i lokaciji na kojoj će obavljati svoju buduću praksu. Većina doktora bit će fokusirana na opću internu medicinu, kardiologiju, pulmologiju i gastroenterologiju. Doktori će stjecati iskustva rješavajući uobičajene probleme u endokrinologiji, hematologiji, nefrologiji, reumatologiji i onkologiji.

Edukacija sadrži:

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Opća interna medicina	36 sati	146 sati	182 sata
2. Kardiologija	36 sati	146 sati	182 sata
3. Pulmologija	36 sati	146 sati	182 sata
4. Gastroenterologija	36 sati	146 sata	182 sata
Ukupno sati	144 sata	584 sata	728 sati

2.2.1.1. Opća interna medicina

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- primarna obrada bolesnika (anamneza, status),
- dijagnostički plan (Dg, dif, dg)
- snimanje i interpretacija EKG posebno u urgentnim stanjima,
- terapijski postupci,
- laboratorijski postupci,
- urgentna stanja u internoj praksi i njihov tretman,
- rad u prijemnoj ambulanti i specijalističkim ambulantama.

2.2.1.2. Kardiologija

Edukaciju iz kardiologije specijalizant provodi na odjelu za bolesti srca i reumatizma i specijalističkoj ambulanti uz nadzor mentora.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 35 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- srčana insuficijencija,
- poremećaji srčanog ritma,
- koronarna bolest,
- reumatska groznica,
- kardiomiopatija,
- arterijska hipertenzija,
- akutno i hronično plućno srce,
- lijekovi u kardiologiji.

2.2.1.3. Pulmologija

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati

2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- opstruktivna oboljenja pluća,
- plućna insuficijencija,
- principi liječenja nespecifičnih bolesti,
- principi liječenja specifičnih bolesti.

2.2.1.4. Gastroenterologija

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba sa savlada nastavni program:

- bolesti usta, jednjaka, želuca i dvanestopalačnog crijeva,
- bolesti tankog crijeva,
- bolesti debelog crijeva,
- bolesti gušterače,
- bolesti jetre.

2.2.2. Infektologija

Edukaciju iz infektologije specijalizant provodi na odjelu infektologije i u specijalističkoj ambulanti.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 18 sati
2. Praktična nastava 73 sata

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- akutne i hronične zarazne bolesti,
- streptokokne infekcije,
- druga oboljenja disajnih puteva,
- influencija i druge virusne infekcije,
- sepse tetanus,
- AIDS,
- virusni hepatitis.

2.2.3. Dermatologija

Edukaciju iz dermatologije specijalizant provodi u specijalističkoj ambulanti i prijemnoj ambulanti dermatološkog odjela.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 18 sati
2. Praktična nastava 73 sata

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- izvođenje intraakutnog alergijskog testa,
- uzimanje uzoraka rožnatog sloja kože kod sumnje na svrab,
- uzimanje brisa vulve uretre vagine,
- pripremanje razmaza iscjetka genitala, obojiti ga metilenskim modrilom i pod mikroskopom prepoznati,
- provesti terapiju N2, elektrokanterizaciju,
- uzeti uzorak za mikološku analizu.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provesti će edukatori sa odjela internističkih disciplina i porodične medicine i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.3. AKUŠERSTVO I GINEKOLIGIJA

Edukacija u akušerstvu i ginekologiji fokusirati će se na one slučajeve koji se najčešće susreću u porodičnoj medicini, te na stjecanju kliničkih vještina i vještina u vođenju problema. Veći dio ove edukacije obavljat će se u vanbolničkim ustanovama.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Ginekologija	36 sati	146 sati	182 sata
2. Akušerstvo	36 sati	146 sati	182 sata
Ukupno sati	72 sata	292 sata	364 sata

2.3.1. Ginekologija

Edukaciju iz ginekologije specijalizant provodi na odjelu ginekologije i u specijalističkoj ambulanti.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- akutna oboljenja u ginekologiji,
- sterilitet,
- metode planiranja porodice,
- poremećaji menstrualnog ciklusa,
- dijagnostičke i terapijske metode,
- mikrobiološka i opća laboratorijska dijagnostika,
- spolno prenosive bolesti,
- pregled dojke.

2.3.2. Akušerstvo

Edukaciju iz akušerstva specijalizant provodi na odjelu akušerstva i u specijalističkoj ambulanti.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- vođenje normalne trudnoće,
- prijevremeni porod,
- hipertenzija uzrokovana trudnoćom,
- sposobnost za zatečeni vaginalni porod,
- zbrinjavanje novorođenčeta u prvim danima nakon poroda.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provesti će edukatori sa odjela ginekoloških disciplina i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.4. PEDIJARIJA

Edukacija u pedijatriji fokusirat će se na one slučajeve koji se najčešće susreću u porodičnoj medicini, te na stjecanju kliničkih vještina i vještina u vođenju problema. Veći dio ove edukacije obavljat će se u vanbolničkim ustanovana.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Pedijatrija	72 sata	292 sata	364 sati

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 72 sata
2. Praktična nastava 292 sata

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- preventivno promotivne aktivnosti,
- poremećaji rasta i razvoja,
- psihomotorni razvoj djeteta,
- bolesti probavnog sistema,
- neinfektivni diarealni sindrom,
- prirodna, vještačka, mješovita, dijetalna i parakteralna ishrana,
- dijagnostika bolesti gastrointestinalnog trakta kod djece,
- urinarne infekcije i oboljenja bubrega kod djece,
- reumatske bolesti kod djece,
- urođene srčane anomalije,
- respiratorni distress sindrom sa diferencijalnom dijagnozom,
- neonatalni hepatitis, fiziološka žutica, hemolitička bolest,
- neinfektivna oboljenja CNS,
- hematološka oboljenja u dječijem uzrastu.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provest će edukatori sa pedijatrijskog odjela i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.5. NEUROPSIHIJARIJA

Edukacija u neuropsihijatriji fokusirat će se na one slučajeve koji se najčešće susreću u porodičnoj medicini, te na stjecanju kliničkih vještina i vještina u vođenju problema. Veći dio ove edukacije obavljat će se u vanbolničkim ustanovama.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Neurologija	36 sati	146 sati	182 sata
2. Psihijatrija	36 sati	146 sati	182 sata
Ukupno sati:	72 sata	292 sata	364 sati

2.5.1. Neurologija

Edukaciju iz neurologije specijalizant provodi na odjelu neurologije i u specijalističkoj ambulanti.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- lezije centralnog i perifernog nervnog sistema,
- cervikobronhijalni sindrom,
- poremećaji svijesti kod neuroloških oboljenja,
- moždani udar,
- polineuropatija,
- neurološke komplikacije kod sistemskih bolesti.

2.5.2. Psihijatrija

Edukaciju iz psihijatrije specijalizant provodi na odjelu psihijatrije i u specijalističkoj ambulanti.

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 36 sati
2. Praktična nastava 146 sati

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- delirijum,
- mentalna rehabilitacija,
- amnestički sindrom (zbunjeno-smetena stanja),
- psihotički poremećaj,
- organski depresivni poremećaji,
- aksioni depresivni poremećaji u sklopu somatskih bolesti.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provesti će edukatori sa neuropsihijatrijskog odjela i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.6. URGENTNA MEDICINA

Edukacija u urgentnoj medicini fokusirat će se na one slučajeve koji se najčešće susreću u porodičnoj medicini, te na stjecanju kliničkih vještina i vještina u vođenju problema. Veći dio ove edukacije obavljat će se u vanbolničkim ustanovama.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Urgentna medicina	72 sata	292 sata	364 sati

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 72 sata
2. Praktična nastava 292 sata

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- procjena i tretman hitnih slučajeva, te eventualno prosljeđivanje na konsultaciju specijalisti,
- urgentna stanja sa poremećajima svijesti do komatoznih stanja,
- tehnika tumačenja EKG, UZ, RTG snimka, hitni testovi, hitni laboratorijski nalazi krvi i urina, određivanje krvnih grupa i interakcije, oksigenoterapija,
- rješavanje urgentnih stanja u kardiologiji, pulmologiji, urologiji itd.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provest će edukatori iz urgentnih centara i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.7. HIRURŠKE SPECIJALNOSTI

Fokus će biti usmjeren ka edukaciji ortopedije, opće hirurgije, plastične hirurgije, urologije, ORL i oftalmologije, zavisno od prethodno individualnog iskustva i edukacionih potreba. Hirurški ciljevi uključit će procjenu situacije pacijenta prije operacije, postoperativnu zaštitu i učenje manjih hirurških procedura. Veći dio ove edukacije obavit će se u specijalističkim ambulantomama prema uputama mentora.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Hirurške discipline	72 sata	292 sata	364 sati

Edukacija sadrži:

1. Teoretska nastava 72 sata
2. Praktična nastava 292 sata

U toku edukacije specijalizant treba da savlada nastavni program:

- procjenu medicinskih problema koji mogu utjecati na rizik od operacije,
- nadzor i dijagnosticiranje kod postoperativnih problema,
- podrška pacijentu i njegovoj porodici prije i poslije operativnih zahvata,
- vođenje hroničnih stanja,
- izvođenje manjih hirurških procedura,
- tretman ortopedskih trauma,
- akutna stanja u oftalmologiji,
- dijagnostički i terapijski metodi kod manjih ORL problema.

Nakon završene edukacije provodi se evaluacija.

Predviđeni program edukacije provest će edukatori sa odjela hirurških disciplina i porodične medicine, uz saradnju sa edukativnim centrima gdje će se jednom sedmično voditi seminarska rasprava.

2.8. PO IZBORU

Kandidati će planirati po izboru vrijeme sa svojim mentorom koje će posvetiti individualnim potrebama učenja i budućim planovima prakse. Vrijeme po izboru je veoma bitno za prilagođavanje različite pozadine kandidata za specijalizaciju.

R. B. Nastavni predmet	Teoretski	Praktični	Ukupno
1. Obuka po izboru	108 sati	438 sati	564 sati

3. EVALUACIJA

Specijalizant će biti evaluiran nakon završavanja svakog individualnog predmeta, standardizirano evaluacionom formom koja će testirati znanja, vještine i stavove.

Sve evaluacije biti će pregledane od strane mentora i bit će sačuvane kao dio individualnog ispitivanja na katedri porodične medicine.

Uspješna evaluacija iz ovih komponenti programa bit će zahtijevana prije nego što preporuke budu predate ministarstvu zdravstva od strane mentora i čefa katedre za porodičnu medicinu, da oni daju svoje preporuke za završni ispit.

4. SUŠTINA DIDAKTIČKOG PROGRAMA

Teoretska edukacija je integrirana preko životnog ciklusa i prema načelima porodične medicine. Seminari su organizirani kao kursevi, koji će se protezati tokom dvogodišnjeg programa, radi efikasnosti u organizaciji i prezentaciji. Slijedeći kursevi su uključeni u program:

1. Načela porodične medicine i prakse
2. Odnos liječnik pacijent (uključujući medicinsku etiku)
3. Promociju zdravlja, preventivna medicina i javno zdravstvo
4. Upotrebu medicinske literature, kompjuterske vještine (uključuje kritički osvrt, praksu zasnovanu na dokazima, istraživačke vještine)
5. Psihosocijalne aspekte medicine
6. Profesionalno zdravstvo

7. Za□titu novorođenčadi, djece i adolescenata
8. Za□titu zdravlja □ena
9. Za□titu odraslih (uključuje uglavnom teme iz interne medicine)
10. Hirur□ke teme u porodičnoj medicini
11. Urgentna za□tita
12. Za□tita starijih osoba
13. Paliativna za□tita (onkologija)
14. Manje hirur□ke i uredske procedure.

5. PROCEDURA APLICIRANJA

Kandidati će prezentirati svoje aplikacije □efu katedre porodične medicine na medicinskom fakultetu. Sa preporukom katedre, aplikacija kandidata bit će prosljeđena Federalnom ministarstvu zdravstva radi odobrenja. Uva□avajući različitu edukacionu pozadinu kandidata, katedra će pripremiti edukacioni plan i program specifičan za pojedinog kandidata koji će, također, biti upućen Federalnom ministarstvu zdravstva na odobrenje.

Kandidati minimalno trebaju posjedovati:

- odgovarajuće lične podatke,
- edukacionu pozadinu i akademsko predstavljanje,
- detaljan opis radnog iskustva,
- izjavu o interesu za porodičnu medicinu i razloge za izbor ove karijere,
- zahtjev za edukaciono priznanje prethodnog rada, specijalizacije ili prekvalifikacije,
- tri profesionalne referense, s imenima, koje mogu potvrditi kandidatove sposobnosti i profesionalne standarde.

6. TRAJANJE OBUKE I PRIZNANJE EDUKACIJE

Postojat će dvije skupine priznatih kandidata:

Skupina A: Dvogodi□nji plan i program

A1: Liječnici koji imaju specijalizaciju iz neke druge grane medicine.

A2: Liječnici sa dugogodišnjim iskustvom nakon završetka edukacije iz porodične medicine koja je priznata od strane katedre za porodičnu medicinu u Federalnog ministarstva zdravstva.

Skupina B: Trogodišnji plan i program

Obuhvaća sve ostale liječnike koji ispunjavaju uvjete za specijalizaciju iz porodične medicine.

Član 3.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine prestaje primjena propisa o specijalizaciji iz porodične medicine, koji su se do dana stupanja na snagu ovog pravilnika primjenjivali na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 4.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-02-537/99
3. februara 1999. godine
Sarajevo

Ministar
prof. dr sci. **Božo Ljubić**, s. r.
